

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskuksen vuosikertomus 2019

Toimitusjohtajan katsaus 2019

Vuoden 2019 päättyessä Suomessa oli 1 515 000 työeläkkeensaajaa. Heistä suurin osa sai vanhuuseläkettä, ja vanhuuseläkettä saavien lukumäärä myös kasvoi vuoden aikana. Myös keskieläke nousi. Näiden yhteisvaikutuksena työeläkemeno kasvoi edellisvuodesta. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä kasvoi hieman edellisvuodesta ja ylitti 20 000. Osittainen vanhuuseläke myönnettiin yli 12 000 hengelle.

Työllisyyden paraneminen ja palkkasumman kasvu näkyivät työeläkealalla myönteisenä makсутulokehityksenä. Ja kun työeläkealan kannalta tärkeät sijoitusmarkkinat vielä tuottivat työeläkevaroille poikkeuksellisen hyvät tuotot, työeläketurvan rahoituksellinen kestävyys vahvistui lähivuosia ajatellen.

Pitkän aikavälin näkymät kuitenkin heikentyivät vuoden aikana. Eläketurvakeskus (ETK) julkaisi maaliskuussa laskelmat vuoteen 2085 asti Tilastokeskuksen julkaisemaan väestöennusteeseen pohjautuen. Lokakuussa julkaisimme päivitetyn

laskelman Tilastokeskuksen syntyvyyssennustetta koskevan muutoksen takia. Lasten määrän jo tapahtunut vähentyminen ja ennustettu matalana jatkuva syntyvyys johtavat vähitellen pienentyvään työllisten määrään. Tämä taas uhkaa heikentää vakuutusmaksutuloa, jolloin työeläkevakuutusmaksuihin kohdistuu nousupaineita.

Vilkas selvitysten ja muutosvalmistelun vuosi

Eläketurvakeskus teki vuoden 2019 aikana paljon ennakoivaa selvitys- ja laskelmatyötä, jotta haastaviin näkymiin varautumiselle olisi hyvä tietopohja. Teimme sekä syntyvyyden että maahanmuuton teemoista skenaariotyötä, ja laskimme niiden pohjalta väestöön keskeisesti vaikuttavien tekijöiden merkitystä. Lisäksi olemme tutustuneet eri maiden tapoihin ottaa huomioon väestö- ja muiden olosuhteiden muutosta automaattisilla vakautusmekanismeilla.

Vuoden aikana on tehty myös paljon selvitystyötä työmarkkinajärjestöjen pyynnöstä, mm. yksityi-

sen sektorin sijoitustuottojen kohentamismahdollisuuksista, työeläkkeiden rahoituksesta, työkyvyttömyyseläkkeiden kehityksestä ja ammatillisesta kuntoutuksesta. Ne ovat saatavilla vuoden 2020 alkupuolella.

Selvitystöiden ohella jatkettiin tutkimustoimintaa ja julkaistiin mm. eläkkeensaajien arvioita omasta toimeentulostaan sekä työeläkevaroihin keskittyvä raportti ja ETK:n toinen kansainvälinen sijoitustuotoselvitys.

Tuttuun tapaan olemme auttaneet monissa eläkelainsäädännön muutostöissä. Autoimme YEL-turvaa selvittänyttä Stm:n työryhmää, kunnallisen ja yksityisen sektorin työeläketurvan yhdistämis-työssä, kannustavamman osatyökyvyttömyyseläkkeen kehittämisessä, työttömyysturvan lisäpäivien selvittelyssä ja perhe-eläkkeitä koskevassa säädösvalmistelussa.

Eläkelaskurit väestön eläkeosaamisen tukena

Selvitämme vuosittain nopealla puhelinhaastattelulla väestön eläkeosaamista ja -näkemystä. Viime vuoden tulokset olivat kiinnostavia. Yhtäältä suomalaiset kokevat tuntevansa eläketurvaa aikaisempaa paremmin. Toisaalta tietoa mittaavien kysymysten perusteella eläkeosaaminen näyttäisi vähän heikentyneen.

Työeläkealalla mietittiin viime vuonna väestön eläkeosaamisen parantamisen tapoja. ETK paransi työeläke.fi -sivuilta löytyvää eläkelaskuria uusilla ansiokohityksen ja vähimmäiseläketurvan huomioivilla ominaisuuksilla. Laskuri antaa nyt osuvamman kuvan tulevasta eläkkeestä. Eläkelaskuri on yksi suosituimmista palveluista työeläke.fi -sivuilla. Uudistettu laskenta on otettu käyttöön myös eläkevakuuttajien avoimen puolen sähköisissä palveluissa. Teimme myös perhevapaiden seurauksien arvioimiseen oman laskurin. Laskureista keräämämme palautteen pohjalta olemme parantaneet laskurin ohjeistuksia. Suunnittelimme myös 17–68 -vuotiaille osoitetun kyselyn, jolla kartoitamme millaisia sähköisiä palveluita ja kanavia kansalaiset toivoisivat oman eläketietonsa saamiseen.

Tulorekisteri käyttöön

Vuoden 2019 alussa otettiin tulorekisteri onnistuneesti käyttöön. Työeläkealan tietojärjestelmissä käynnistyi isona työnä otepalvelun uudistaminen. Työhön kytkeytyy eläkkeenlaskennan yksinkertaistamiseen tähtääviä muutostarpeita ja -toita. Näitä selvitettiin ETK:ssa ja Arekissa ja työeläkealan toimijat löysivät etenemiselle yhteisen tahtotilan.

Kelan ja työeläkealan eläkkeiden hakemisyhteistyötä kehitettiin. ETK osallistui usean julkisen

sektorin tietojärjestelmiä koskevan hankkeen valmisteluihin ja arviointiin. Valitettavasti suuri eurooppalainen ponnistus, sosiaalivakuutustiedon sähköiseen vaihtamiseen luotu EESSI-järjestelmä, ei edistynyt Suomessa toivotulla vauhdilla. Työeläkepuolella sen käyttöönottoa jouduttiin lykäämään.

ETK:n asiakaspalvelulle laatutyötunnustus

Tulorekisterin käyttöönotto on ETK:n huolehtimalle vakuuttamisen valvonnalle iso muutos. Valvonnan järjestelmien kehittämistä ja tulorekisteritiedon hyödyntämistä koskeva työ jatkui koko vuoden. Tämän ohella TyEL-valvonnalla saatiin vakuutuksen piiriin 99 miljoonaa palkkaeuroa.

ETK:n palveluita tarvitseville asiakkaille olemme luoneet yhteisen asiakaspalvelun. Sen arvioimiseksi osallistuimme vuoden ContactCenter -kilpailuun ensimmäistä kertaa. Saimme kilpailussa palvelumallistamme laatutyötunnustuksen. Siinä vahvuudeksemme todettiin palvelun monikanavaisuus ja se, että olimme ottaneet asiakkaat mukaan palvelumallin kehittämiseen. ETK:n palvelumallin vahvuudeksi nähtiin myös osaamisen kehittämisen mahdollisuudet ja huolenpito henkilöstöstä.

ETK:ssa muutoksen vuosi

Vuonna 2019 ETK:ssa tapahtui monta merkittävää muutosta. Myimme ETK:n omistaman kiinteistön ja olemme jääneet tuttuihin tiloihin vuokralle joksikin aikaa. Loppuvuonna allekirjoitimme vuokrasopimuksen seuraavista uusista tiloista Kalasatamassa. Muutamme sinne alkuvuodesta 2021.

Pitkäaikainen toimitusjohtaja Jukka Rantala jäi eläkkeelle ja toimitusjohtajahaun jälkeen minut

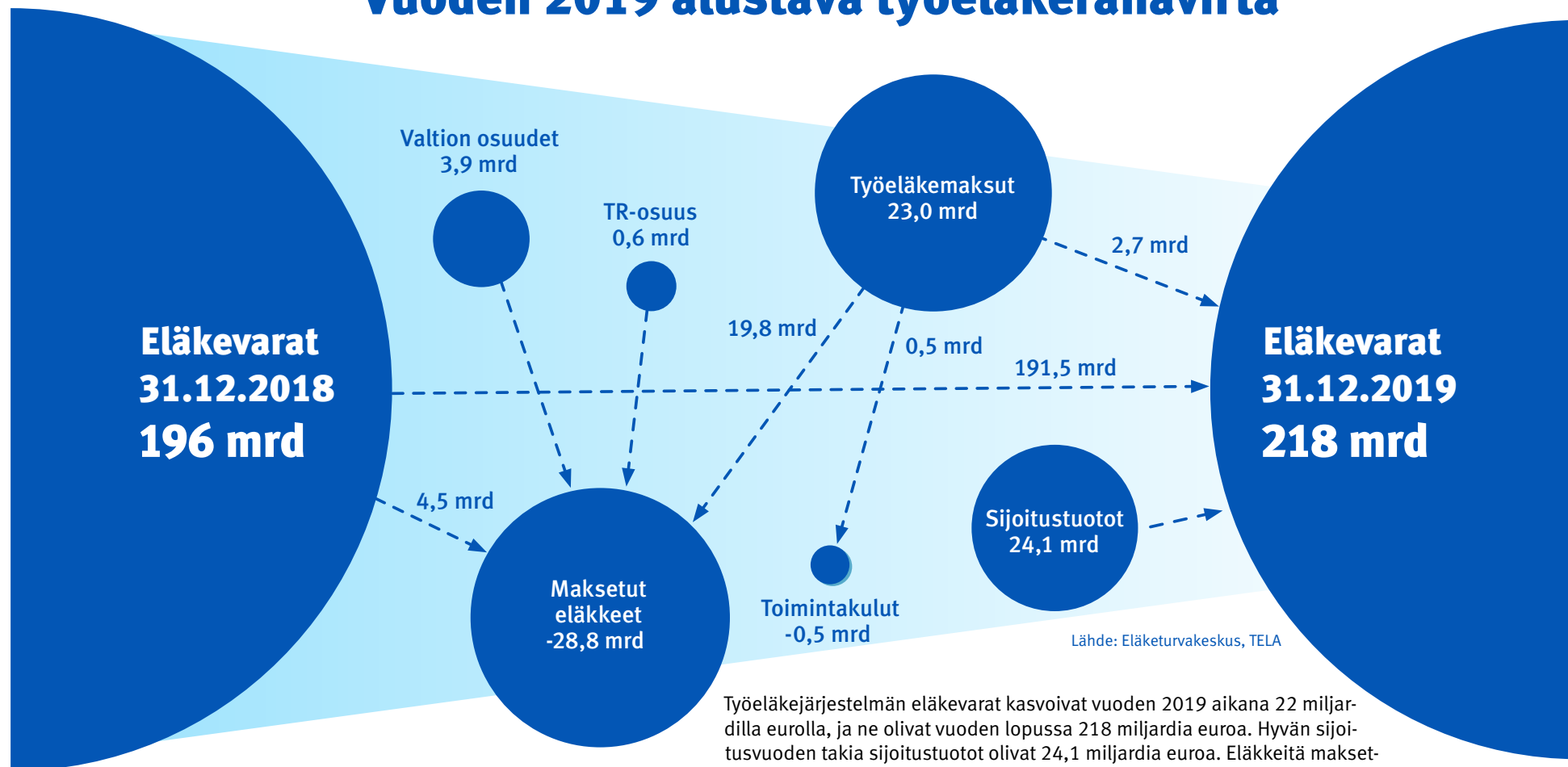
valittiin tehtävään. Uudeksi suunnittelujohtajaksi ETK:n hallitus nimitti kesällä Jaakko Kianderin. Uutena viestintäjohtajana aloitti Tuovi Rautjoki. Tarkistimme myös organisaatiota. Sisäisiä palveluita hoidetaan jatkossa vain yhdellä osastolla kun yhdistimme henkilöstö- ja hallinto-osastot ja kehittämisen tuen yksikön. Loppuvuonna käynnistimme lakilinjalla ulkomaan palveluita koskevan arviointityön.

Muutosten keskellä oli mukavaa saada asiakaskyselystämme myönteistä palautetta tekemäl-

lemme työlle. Pulssikyselyssämme henkilöstö arvioi omaa työtänsä, lähityöyhteisöä ja ETK:ta kokonaisuutena hieman edellisvuosia korkeammalle. Kiitos yhteistyöstä sekä ETK:n hallinnolle, asiakkaille ja sidosryhmille että koko henkilöstölle. Tästä on hyvää jatkaa työeläketurvan tueksi tehtyä työtä.

Mikko Kautto

Vuoden 2019 alustava työeläkerahavirta

Työeläkejärjestelmän eläkevarat kasvoivat vuoden 2019 aikana 22 miljardilla eurolla, ja ne olivat vuoden lopussa 218 miljardia euroa. Hyvän sijoitusvuoden takia sijoitustuotot olivat 24,1 miljardia euroa. Eläkkeitä maksettiin 28,8 miljardia euroa ja työeläkemaksuja kerättiin 23,0 miljardia euroa.

Työeläkejärjestelmän rahavirrat sisältää useimpien eläkelakien rahavirrat. Vuositarkastelu lähtee liikkeelle vuoden alun eläkevaroista. Eläkevaroihin lisätään tuotot ja vähennetään menot. Lopuksi päädytään vuoden lopun eläkevaroihin. Lakisääteisen työeläketurvan rahoittavat pääasiassa työeläkemaksujen maksajat: työnantajat,

työntekijät ja yrittäjät. Heidän lisäksi eläkemenojen kustantamiseen osallistuvat Työllisyysrahaisto ja valtio omilla maksuosuuksillaan. Osa eläkekuluista maksetaan työeläkelaitosten rahoituksesta eläkevaroista ja niille saaduista tuotoista. Eläkevaroja hallinnoivat työeläkelaitokset, jotka hoitavat eläkkeiden maksamisen. Osa kun-

kin vuoden työeläkemaksuista rahastoidaan myöhempää käyttöä varten, mutta toisaalta rahastoja myös puretaan eläkkeitä maksettaessa. Kerättyihin vakuutusmaksuihin sisältyy myös osuus, jolla katetaan työeläkelaitosten toimintaan liittyviä kuluja.

Henkilöstö

Eläketurvakeskuksen palveluksessa oli vuoden 2019 lopussa 324 henkilöä. Vakinaisessa työsuhteessa heistä oli 96 prosenttia. Naisia etk:laisista oli 77 prosenttia ja korkeakoulututkinnon suorittaneita 70 prosenttia. Vanhuuseläkkeelle etk:laiset jäivät keskimäärin 65,5 vuoden iässä.

Eläketurvakeskuksessa viihdytään. Lähes 70 prosenttia työntekijöistä on työskennellyt Eläketurvakeskuksessa 10 vuotta tai enemmän. Keskimääräinen palvelusaika on 15,5 vuotta.

Pulssikyselystä erinomaiset tulokset

Syksyllä 2019 mitattiin pulssikyselyllä henkilöstön näkemyksiä Eläketurvakeskuksesta organisaationa ja työpaikkana, ajatuksia omasta työstä ja lähityöyhteisöstä sekä arvioita esimiestyöstä ja johtamisesta. Kyselyyn vastasi 91 %. Eläketurvakeskuksen kokonaistulokset kyselyyn valituissa kysymyksissä olivat parantuneet entisestään verrattuna vuoden 2017 tutkimukseen.

Kyselyn perusteella henkilöstön tuntuma siitä, että minuun luotetaan, on noussut selvästi. Tulokset paranivat myös siinä, että työhön liittyviä päätöksiä saa tehdä riittävän itsenäisesti. Myös lähiesimiestyölle annetut arviot ovat parantuneet. Esimiehille on tarjottu parin viime vuoden ajan koulutusta työsuorituksen johtamisesta. Henkilöstön arvion mukaan esimiehet antavat palautetta aikaisempaa enemmän ja kokemus kiinnostukseen työn tuloksista on noussut.

Etk:laisia
324

Pulssikysely:
henkilöstön kokemus,
että häneen luotetaan
4,33/5

Palveltu aika
15,5
vuotta

Koulutuspäivät
3,7
/ etk:lainen

Pulssikyselyssä näkyi myös talon sisäisen yhteistyön parantuminen. Saadun palautteen perusteella olemme pyrkineet vähentämään byrokratiaa samalla kun oma-aloitteiseen ja osastorajat ylittävään yhteistyöhön on kannustettu. Syksyn kyselyn tulosten perusteella yhteistyö osastojen välillä toimii aikaisempaa sujuvammin.

Työajanjoustot tukevat työviihtyvyyttä

Mobiilisti käytettävä työajanseuranta on tykätty ja lisännyt työn joustavuutta sekä luottamuksen tunnetta henkilöstössä. Etätöiden määrä jatkoi tasaista kasvuaan. 70 prosenttia etk:laisista tarttui mahdollisuuden tehdä töitä myös etänä.

Heille kertyi keskimäärin 47 etätyöpäivää vuoden aikana. Etk:laisilla on laajat työajan liukumat ja mahdollisuus joustavoittaa arkeaan kokonaisilla saldovapaapäivillä sekä säästölomilla ja lomarahavapailla.

Työkiertomahdollisuutta hyödynnettiin viime vuonna kesimääräistä enemmän. 10 henkilöä kokeili työskentelyä Eläketurvakeskuksessa eri osastolla ja erilaisessa työroolissa.

Työhyvinvointiin ja vuorovaikutukseen panostetaan

Vuorovaikutus oli Eläketurvakeskuksen vuoden 2019 strateginen teema. Viime vuodelle valittu

terveysteema ”Jälkeni jää, minä päätän millainen”, tuki omalta osaltaan tätä strategista teemaa. Vuorovaikutuksen merkitys haluttiin tuoda esiin kaikessa tekemisessä vuoden aikana, ei niinkään erillisillä tilaisuuksilla. Terveysteeman ympäriltä tehtiin säännöllisesti erilaisia nostoja eri työyhteisöviestinnän kanaviin sekä julisteina hisseihin. Näiden avulla haluttiin saada etk:laiset miettimään vuorovaikutuksen merkitystä muuttuvassa työympäristössämme ja herättää keskustelua kahvi- ja lounaspöytiin sekä verkossa sisäisiin keskustelukanaviin.

Toimintakertomus 2019

Toimintaympäristö

Suomen talous kasvoi vuonna 2019. Työllisyysaste nousi 73 prosentin tuntumaan. Myös ikään-tyneiden työllisyysasteet jatkoivat nousuaan. Kansantalouden palkkasumma kasvoi edellisvuodesta. Työeläkemaksu oli aikaisemmin sovitulla 24,4 prosentin tasolla. Koko vuoden kestäneen osakekurssien voimakkaan nousun vuoksi työeläkevarojen tuotto oli erittäin hyvä.

Keväällä käytiin eduskuntavaalit ja kesäkuussa aloitti Antti Rinteen hallitus. Hallitusohjelmassa on kirjauksia mm. kansan- ja takuueläkkeiden tason parantamisesta ja alle 1 400 euron työeläkkeiden korottamisen selvittämisestä. Antti Rinteen erottua hallituspohja jatkoi uuden pääministerin Sanna Marinin johdolla samalla hallitusohjelmalla.

Syntyvyyden laskun takia Tilastokeskus muutti syksyllä väestöennustettaan. Uusien lokakuussa julkistettujen PTS-laskelmien valossa työeläkejärjestelmän pitkän aikavälin näkymät heikentyivät edellisestä maaliskuussa julkaistusta Eläketurvakeskuksen laskelmasta.

Vanhuuseläkeikäraja nousi vuonna 1956 syntyneillä 63 vuoteen ja 6 kuukauteen. Vanhuuseläk-

keelle siirtyminen väheni 4 000:lla, 9 prosenttia edellisvuodesta. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 20 300 henkilöä ja siirtyneiden määrä nousi kahdella prosentilla edellisvuodesta. Vuoden 2019 aikana siirtyi osittaiselle vanhuuseläkkeelle 12 400 henkilöä, enemmän kuin vuonna 2018. 25-vuotiaan eläkkeelle siirtymisiän odote nousi 61,5 vuoteen.

Eläketurvakeskuksen toiminta

Vuosi 2019 oli Eläketurvakeskuksen vuosien 2017–2021 strategian ”**Eläketieto eläväksi, palvelut paikalleen**” kolmas toimeenpanovuosi. Hallitus käsitteli strategiakauden puoliväliarviota syyskuun 2019 kokouksessa ja arvioi kahden osatavoitteen osalta edetyn siinä määrin riittävästi, ettei niihin kohdisteta uusia toimenpiteitä 2020 ja 2021 suunnittelussa. Toimitiloja koskeva osatavoite muutettiin kiinteistön myynnin myötä koskemaan uusia vuokratiloja ja niihin muuttoa.

Eläketurvian arviointi ja kehittäminen

Arvioinnin ja kehittämisen strategisissa tavoitteissa on onnistuttu seurantamittareiden perusteella tavoitteiden suuntaisesti. Eläketurvakes-

kuksen tuottaman tiedon käyttö on lisääntynyt ja asiakkaiden ja sidosryhmien tyytyväisyys on korkealla tasolla.

Eläketurvian kehittämiseen liittyen tehtiin runsaasti erilaisia selvitystöitä, laskelmia ja muistioita yhteiskunnallisten toimijoiden tarpeisiin. Eläketurvakeskus tuotti materiaalia STM:n työryhmälle, joka selvitti mahdollisuuksia kehittää yrittäjien työeläketurvaa. Yksityisen sektorin eläkejärjestelmän ja kunnallisen eläkejärjestelmän yhdistymistä valmisteleva työryhmä aloitti työnsä. Eläketurvakeskus tuotti suuren määrän laskelmia työryhmän käyttöön. Eläketurvakeskus osallistui myös osatyökykyisten työn kannustimien parantamisen selvittämiseen sekä perheläkejärjestelmän uudistamista koskevaan työhön.

Työeläketurvian tutuksi tekemisessä on edelleen paljon työtä. Eläketurvakeskus osallistui eläketurvaa ja sen tasoa käsittelevään keskusteluun muun muassa somekanavien, blogin ja mielipidekirjoitusten avulla, antamalla haastatteluja medialle ja pitämällä erilaisia puheenvuoroja. Eläketurvakeskuksen medianäkyvyys kasvoi vuonna 2019 aiempaan vuoteen verrattuna yli 15 prosenttia. Yleisöluentoja pidettiin eri puolella Suo-

mea 41 kappaletta. Eläketurvakeskus oli mukana myös kaksilla messuilla.

Tutkimusten julkaisukanavien monipuolistamista jatkettiin. Eläketurvakeskuksen omissa sarjoissa julkaistiin vähemmän, mutta artikkeleita julkaistiin vastaavasti enemmän tieteellisissä ja muissa lehdissä. Myös julkaiseminen kansainvälisissä tieteellisissä lehdissä kasvoi.

Tutkimustuloksia tiivistettiin blogikirjoituksiin ja Työeläke-lehteen, joka sai kevään lukijakyselyssä hyvät arviot. Nuorisoviestinnän tueksi tuotettiin Eläkepätäkkä-kampanja, joka sisälsi teemasivun ja animaatioiden lisäksi suositut vaikuttajavideot eläkeläisen päivästä. Videoita katsottiin YouTubea yli 200 000 kertaa.

Etk.fi-verkkopalvelun vierailumäärä kasvoi yli 40 prosenttia reiluun 650 000:een. Sivuston uudistus käynnistettiin loppuvuonna. Työeläke.fi-verkkopalvelun vierailumäärä kasvoi edellisestä vuodesta noin kolmanneksella reiluun 1,5 miljoonaan. Eläkelaskuri on työeläkeotteen ohella sivuston suosituin palvelu, ja laskureita kehitettiin kertomusvuoden aikana.

Eläketurvakeskuksen sosiaalisen median kanavien seuraajamäärät kasvoivat, ja niihin tuotettiin muun muassa omatuotantoisia videoita. Somekanavien osalta erityisesti Instagramin käyttöä aktivoitiin.

Eläketurvan toimeenpano

Sidosryhmäpalautteen perusteella Eläketurvakeskus on aiempaa paremmin onnistunut roolissaan edistää työeläkejärjestelmän sähköisiä palveluita.

Työeläkeala otti tulorekisterin käyttöönsä ensimmäisten hyödyntäjien joukossa vuoden 2019 alusta. Alkuvuodesta panostettiin erilaisten virhetilanteiden selvittelyyn ja toimintatavoista sopimiseen yhteistyössä eläkevakuuttajien ja tulorekisteriyksikön kanssa. Etuuksien tallentamista tulorekisteriin päätettiin lykätä vuodelta vuoteen 2021, jotta voitiin varmistaa riittävä tuki työnantajille palkkatietojen ilmoittamiseen sekä se, että palkkatiedot on ilmoitettu oikein.

Eläketurvakeskuksen valvonnan tarvitsemien tulorekisteriyhteyksien kehittäminen oli haasteellista ja eteni suunniteltua hitaammin. Alkuvuonna avautunut tulorekisterin sähköisen asiointipalvelun suorituskyky ei vastannut valvonnan tarpeita. Valvonnan omat rajapinnat tulorekisteriin valmistuivat marraskuussa, mutta suorituskykyongelmat koskivat myös rajapintojen avulla tehtäviä kyseilyitä. TyEL-valvonnan kokonaistulos oli kuitenkin lähes edellisvuosien tasolla, koska aiemmin kerättyä massavalvontamateriaalia voitiin hyödyntää vielä vuonna 2019. Rakennustyömaiden valvonnassa alettiin hyödyntää robotiikkaa.

Tietojärjestelmäinvestointeja suunnattiin erityisesti EESSI:n (Electronic Exchange of Social Security Information) vaatimiin muutoksiin Eläketurvakeskuksen ja työeläkealan yhteisissä tietojärjestelmissä. Otepalveluiden kokonaisuudistusta jatkettiin Arek Oy:n ja eläkelaitosten kanssa. Lisäksi Eläketurvakeskus uudisti lähetetyn työntekijän sähköistä hakemuspalvelua.

Eläketurvakeskus oli mukana Väestörekisterikeskuksen vetämässä Suomi.fi-toimitustyöryhmässä. Eläketurvakeskus vastaa sivuston työeläkeasioiden sisällöistä ja kehittämisestä.

Eläketurvakeskuksen asiakaskyselyn perusteella asiakkaiden tyytyväisyys Eläketurvakeskuksen palveluihin on säilynyt hyvällä tasolla. Eläketurvakeskuksen yhteisen asiakaspalvelun arviointi toteutettiin osallistumalla Wawe-asiakaspalvelun ammatillisen verkoston järjestämään vuoden ContactCenter-kilpailuun. Eläketurvakeskuksen asiakaspalvelu sai kilpailussa laatutyötunnustuksen.

Eläketurvakeskuksen vakinaisten toimien määrä on kehittynyt henkilöstönäkymien mukaisesti. Loppuvuoden pulssikyselyn tulosten perusteella henkilöstön arvio Eläketurvakeskuksen toimintatavoista on parantunut. Myös arvio työhyvinvoinnista on parantunut.

Eläketurvakeskuksen toimitilahanke eteni. Itä-Pasilassa sijaitseva toimitalo myytiin kesäkuussa kiinteistöyhtiö Kielolle. Eläketurvakeskuksella on vuokrasopimus vuoden 2021 kesään. Joulukuussa Eläketurvakeskus ja Varma allekirjoittivat pitkäaikaisen vuokrasopimuksen uudesta toimitilasta Kalasataman Kampuksessa.

Työyhteisöviestinnässä korostuivat toimitilamuu-
tokseen valmistautuminen ja strategiakauden puolivälin tarkastelu.

Taloudellinen kehitys

Eläketurvakeskus perii tuottamistaan palveluista toimintokohtaisia palvelumaksuja. Eläkelaitokset vastaavat vakuuttamiensa palkkasummien perusteella Eläketurvakeskuksen kustannuksista siltä osin kuin Eläketurvakeskuksen saamat toimintokohtaiset palvelumaksut ja muut tuotot eivät riitä niitä kattamaan. Eläkelaitosten kustannusosuutta määritettäessä otetaan huomioon myös Eläketurvakeskuksen maksuvalmiuden turvaaminen.

Eläkelaitosten kustannusosuudella katettiin Eläketurvakeskuksen vuoden 2019 kuluista 23,5 milj. euroa, joka oli 13,6 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2018. Kustannusosuudella katettavan osuuden taso oli poikkeuksellisen matala, koska toiminnan kuluja katettiin kiinteistön kaupasta syntyneillä tuotoilla.

Palvelutoiminnan tuotot olivat 1,2 milj. euroa. Rekisteripalveluiden myynti (0,8 milj. euroa)

nousi 0,1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Muut palvelutoiminnan tuotot (mm. asian-
tuntijatyön ja koulutuspalvelujen myynti) olivat 0,4 milj. euroa ja pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Muut tuotot (12,7 milj. euroa) nousivat 12,2 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Nousu joh-

tui suurimmaksi osaksi toimitalon kiinteistökaupasta syntyneestä myyntivoitosta.

Eläketurvakeskuksen kulut olivat 37,5 milj. euroa. Kulut laskivat edellisestä vuodesta 1,4 milj. euroa.

Tunnusluvut milj. euroa	2019	2018	2017
Tuotot yhteensä	37,4	38,7	41,9
Kustannusosuudet	23,5	37,1	39,6
Palvelutoiminnan tuotot			
Rekisteripalveluiden myynti	0,8	0,8	1,3
Palvelutoiminnan muut tuotot	0,4	0,4	0,5
Muut tuotot	12,7	0,5	0,5
Kulut yhteensä	37,5	38,8	42,0
Ulkopuoliset palvelut			
Rekisteripalveluiden ostot	5,0	5,8	7,9
Muut ulkopuoliset palvelut	3,3	4,6	3,4
Henkilöstökulut	20,4	20,3	21,7
Poistot	0,7	1,3	1,4
Muut kulut	8,0	6,8	7,6
Rahoitustuotot ja -kulut	0,1	0,2	0,2
Kustannusosuusvelka	29,8	16,1	19,8

Ulkopuolisten palveluiden kulut olivat yhteensä 8,3 milj. euroa. Rekisteripalvelujen ostot oikaisuneen olivat 5,0 milj. euroa eli 0,7 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Rekisteripalveluiden kustannuksen aleneminen johtui pääosin aiempien vuosien järjestelmähankkeiden (Laki2017) merkittävästä laskusta edelliseen vuoteen verrattuna. Muiden ulkopuolisten palvelujen kulut (3,3 milj. euroa) toteutuivat budjetin mukaisina ja olivat 1,3 milj. euroa edellistä vuotta pienempiä.

Henkilöstökulut olivat 20,4 milj. euroa, joka oli 0,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2018. Vapaaehtoiset henkilöstökulut olivat 1,2 milj. euroa ja ne olivat edellisen vuoden tasolla.

Eläketurvakeskuksella on ollut tilikauden aikana vireillä työehtosopimuksen tulkintaa koskeva erimielisyys, joka on ollut työnantaja- ja työntekijäliittojen käsittelyssä. Erimielisyyteen on saatu ratkaisu tilikauden päättymisen jälkeen ja Eläketurvakeskus maksaa sen perusteella sovintokorvauksen, jonka määrä ei ole tilinpäätöksen kannalta olennainen.

Hallinnon ICT-kulut 2,3 milj. euroa sisältävät palvelutoimintojen tukemiseen tarvittavia palveluita, kuten esimerkiksi konesali- ja kapasiteettipalveluita sekä valmisohjelmistoihin ja tietoliikenteeseen liittyviä kuluja. Kulut pysyivät samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimitila- ja kiinteistökulut olivat 2,6 milj. euroa ja ne nousivat 1,0 milj. euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Vuokratulot nousivat 1,6 milj. euroa ja pääasiallinen syy niiden nousuun oli siirtyminen omista tiloista vuokratiloihin.

Poistot käyttöomaisuudesta olivat 0,7 milj. euroa ja ne laskivat 0,6 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna toimitalon myynnistä johtuen. Poistosuunnitelmaan lisättiin 10 vuoden tasapoistomista aineettomista hyödykkeistä.

Investointeja tehtiin yhteensä 0,5 milj. euroa ja ne kohdistuivat pääasiassa toimistokoneisiin (0,2 milj. euroa) ja liittymismaksuun LAPA-konsortion (eläkelaitosten yhteinen laskentapalvelu) jäsenyydestä (0,2 milj. euroa).

Rahoitustuotot (0,1 milj. euroa) tulivat pääosin Arek Oy:lle annetun osakaslainan korosta. Rahoitustuotot pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna.

Eläketurvakeskuksen kustannusosuusvelka eli eläkelaitosten Eläketurvakeskukselle maksamista kustannusosuuksista käyttämättä oleva osa oli vuoden 2019 lopussa 29,8 milj. euroa. Kustannusosuusvelka kasvoi edellisestä vuodesta 13,7 milj. euroa, johtuen pääosin käyttöomaisuuden myynneistä. Rahoitusomaisuus oli vuoden 2019 lopussa 11,1 milj. euroa. Maksuvalmius pysyi hyvänä koko vuoden.

Johto

Eläketurvakeskuksen pitkäaikainen toimitusjohtaja Jukka Rantala jäi vanhuuseläkkeelle 1.6.2019. Hallitus nimitti hänen seuraajakseen valtiotieteiden tohtori Mikko Kauton 1.6.2019 lähtien. Tutkimuksesta, tilastoista ja suunnittelusta vastaavaksi johtajaksi hallitus nimitti valtiotieteiden tohtori Jaakko Kianderin 12.8.2019 lähtien.

Eläketurvakeskuksen viestintäjohtaja Kati Kalliomäki siirtyi alkuvuodesta toisen työnantajan palvelukseen ja uutena viestintäjohtajana aloitti Tuovi Rautjoki 12.8.2019.

Henkilöstö

Eläketurvakeskuksen keskimääräinen henkilöstömäärä laski edellisestä vuodesta 2 henkilöllä.

Eläketurvakeskuksen henkilöstön määrä keskimäärin sekä palkat ja palkkiot

Vuosi	Henkilöstö	Palkat ja palkkiot (1 000 €)
2019	329	17 065
2018	331	16 914
2017	339	17 203

Riskienhallinta

Riskianalyysit tehtiin tulossuunnittelun yhteydessä kaikilla osastoilla ja johdossa. Riskejä arviointiin sekä strategisten tavoitteiden että palvelutoiminnan tavoitteiden näkökulmasta.

Tulosraportoinnin yhteydessä raportoitiin myös riskien kehitys vuoden aikana ja toteutuneet ennakoimattomat riskit. Joitakin tunnistettuja avainriskejä toteutui vuonna 2019.

Tulorekisterin liittyvä riski toteutui osittain. Käyttöönotto sinänsä onnistui hyvin, mutta virheitä, epäselviä tilanteita ja selvittelyjä esiintyi sekä Tulorekisterissä että työeläkealalla. Erityisesti selvittelytöitä aiheuttivat useampaan kertaan annetut palkkailmoitukset tai kokonaan puuttuvat ilmoitukset. Osalla työnantajista ilmoittamisen aloittaminen viivästyti pitkälle keväeseen.

Tulorekisterin palveluiden puutteellinen suorituskyky ja rekisteröityjen palkkatietojen pirstaleisuus viivästytti Eläketurvakeskuksen valvonnan palveluiden uudistamista. Uudet tulorekisteritietoon perustuvat valvontapalvelut saatiin käyttöön marraskuussa, mutta palvelujen suorituskyky on edelleen heikko eikä tue tehokasta valvontatointia. Palvelujen kehittämistä jatketaan vuonna 2020.

Myös VM:n johdolla tehty henkilötunnuksen uudistamistyö näyttäisi edenneen ei-toivottuun

suuntaan. Toteutuessaan uudistus voi aiheuttaa erittäin merkittäviä kustannuksia työeläkealalle.

Myös avainhenkilöiden kuormittumista koskeva riski toteutui osittain. Töitä on priorisoitu ja tiukka resurssitilanne on vaikuttanut käsittelyaikoihin.

Avainriskien ulkopuolelta toteutui kaksi riskiä.

EESSI-uudistuksen käyttöönotto työeläkealalla lykkääntyi vuodelta 2019 vuoden 2020 syksyyn. Lykkääntyminen johtui EU:n viivästyneistä aikataulusta sekä Kelan testaushaasteista. Käyttöönoton siirtyminen on lisännyt merkittävästi Eläketurvakeskuksen testauksen työmäärää.

Eläketurvakeskukselle toimitetuista ns. palkattomien jaksojen ilmoituksista löytyi virheitä aikaisemmilta vuosilta. Virheellisten jaksoiden korjaus aiheuttaa eläkelaitoksille selvittelytyötä ja ylimääräisiä kustannuksia sekä mahdollisesti myös muutoksia joidenkin eläkkeensaajien eläkkeisiin.

Tulevaisuuden näkymät

Yleiset näkymät

Maailmantalouden kehitysnäkymät ovat epävarmat USA:n, Kiinan ja Euroopan välistä kaupankäyntiä koskevien rajoitteiden ja kauppasodan uhkien takia. Euroopan unionin ja euroalueen talouden kehitysnäkymät näyttävät heikommilta teollisuustuotannon kasvun hidastuttua. Britan-

nian EU-ero varmistui, mutta sen seuraukset ovat vielä epäselviä.

Viennin ja työllisyyden kasvun myötä Suomen kansantalouden ja julkisen talouden tila on kohentunut. Uuden väestöennusteen ja valtiovarainministeriön julkista taloutta koskevien laskelmien perusteella pitkän ajan näkymät ovat kuitenkin heikentyneet.

Hallitus päätti keväällä 2019 sovituissa ohjelmassaan pienten eläkkeiden korottamisesta. Kansan- ja takuueläkkeiden korotus astui voimaan vuoden 2020 alussa. Hallituksen tavoitteena on myös sosiaaliturvan uudistaminen.

Eläkejärjestelmä on ollut verraten vakaa työeläkeuudistuksen jälkeen. Myös lähivuosien kehitys näyttää vakaalta. Eläkemenon kehitys on ollut ennakoitun mukaista. Myönteinen ansioiden kehitys ja parantunut työllisyys ovat kasvattaneet palkkasummaa. Vuoden 2019 sijoitustuotot olivat hyvät ja eläkevarat kasvoivat selvästi. Korokojen alhaisuus ja osakemarkkinoihin liittyvä riski luovat kuitenkin tuleviin tuottoihin merkittävää epävarmuutta.

Tilastokeskuksen uusi väestöennuste marraskuulta 2018 perustui aiempaa matalampaan syntyysoletukseen. Syntyneiden määrä vuonna 2019 oli kuitenkin vielä ennustettua pienempi ja Tilastokeskus julkaisi syyskuussa uuden väestöennusteen. Jos syntyvyys pysyy matalana, työikäi-

sen ja työllisen väestön määrä pienenee aikaisempia arvioita enemmän, ja työeläkkeiden pitkän aikavälin rahoitukselliseen kestävyYTEEN kohdistuu aiempaa suurempia paineita.

Eläkkeelle siirtyvien määrän odotetaan lähivuosina hieman pienentyvän viime vuosina toteutuneisiin määriin verrattuna. Elinajan pidentymisen takia eläkeläisten määrä jatkaa kasvuaan. Myös eläkemenojen kasvu jatkuu, joskin työeläkeuudistuksen ansiosta hidastuen. Eläkeikärajojen noustessa odotetaan myös keskimääräisen eläkkeelle siirtymisiän myöhentyvän.

Eläketurvakeskuksen näkymät

Eläketurvakeskuksen strategian painopisteet ovat työeläkeuudistuksen toimeenpanossa, seurannassa ja arvioinnissa, eläketurvan tuntemisen lisäämisessä, työeläkealan yhteisen tavoitteenasettelun ja päätöksenteon tukemisessa sekä Eläketurvakeskuksen ja työeläkealan yhteisten palveluiden kehittämisessä.

Vuonna 2020 jatkuu useiden merkittävien lainmuutosten selvittely ja valmistelu. Eläketurvakeskus arvioi sekä eläketurvan että toimeenpanon näkökulmasta mm. yksityisen ja kunnallisen eläkejärjestelmän yhdistämistyön, perhe-eläkkeiden ja työkyvyttömyyseläkkeiden (ns. lineaarinen malli) kehittämissuunnitelmia. Myös YEL:in kehittäminen jatkuu.

EESSI (Sosiaaliturvatietojen sähköinen EU-tasoinen vaihtojärjestelmä) on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2020 sekä Eläketurvakeskuksen että työeläkealan omissa tietojärjestelmissä. Käytönoton yhteydessä varaudutaan ylimääräiseen selvittelytyöhön.

Tulorekisteriin perustuvan valvonnan sekä YEL-valvonnan kehittämistä jatketaan. Lisäksi uudistetaan Etk.fi-verkkopalvelu ja kehitetään saavutettavuutta kaikissa palveluissa.

Eläketurvakeskus muuttaa uuteen toimitilaan Helsingin Kalasatamaan alkuvuonna 2021. Uudet työtilat ja toimintatavat suunnitellaan yhteis-

työssä henkilöstön kanssa sujuvaa työntekoa ja työhyvinvointia tukeviksi.

Vuonna 2020 Eläketurvakeskuksen kulujen arvioidaan hieman nousevan vuosien 2018 ja 2019 toteutuneesta tasosta. Toimitilakulut ovat vuokralla olon takia aiempia vuosia suuremmat. Myös Arek Oy:n palveluiden kustannukset ovat Eläketurvakeskukselle edellisvuosia korkeammat mm. otepalveluiden uudistuksen vuoksi.

Hallitus

Vuosi 2019 oli Eläketurvakeskuksen 59. toimintavuosi. Hallitus kokoontui 9 kertaa ja piti kaksi seminaaria. Hallituksen kolmivuotinen toimintakausi päättyi 31.12.2019. Uusi kolmivuotistoimintakausi alkoi 1.1.2020.

Hallitus

Hallitus 2019-2020

Jukka Ahtela, Ahtela Consulting Oy, puheenjohtaja

Raija Volk, Sosiaali- ja terveysministeriö, varapuheenjohtaja 31.12.2019 saakka
Essi Rentola, Sosiaali- ja terveysministeriö, varapuheenjohtaja 1.1.2020 alkaen

Minna Helle, Teknologiateollisuus ry

Ilkka Oksala, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Antti Tanskanen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Markku Jalonen, KT Kuntatyönantajat

Sinikka Näätsaari, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Keijo Karhumaa, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Katarina Murto, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Katri Ojala, Akava ry

Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Janne Makkula, Suomen Yrittäjät ry

Allan Paldanius, Keva

Pasi Mustonen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, 31.12.2019 saakka
Katja Veirto, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo, 1.1.2020 alkaen

Sini Kivihuhta, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Tilinpäätös

Tuloslaskelma

	11.1.–31.12.2019		1.1.–31.12.2018	
Tuotot				
Kustannusosuudet	23 493 486,92		37 102 518,22	
Palvelutoiminnan tuotot	1 190 750,23		1 115 813,64	
Muut tuotot	<u>12 681 472,43</u>	37 365 709,58	<u>465 127,67</u>	38 683 459,53
Kustannustenjako				
Saadut kustannustenjakoerät	2 142 314 928,36		2 044 341 122,65	
Maksetut kustannustenjakoerät	-2 142 265 712,80		-2 044 364 008,08	
Siirto seuraavalle kaudelle	<u>-49 215,56</u>	-	<u>22 885,43</u>	-
Kulut				
Ulkopuoliset palvelut	-8 290 750,08		-10 343 717,59	
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-17 065 323,63		-16 913 752,90	
Eläkekulut	-2 833 768,55		-2 819 970,95	
Muut henkilösivukulut	-520 807,00		-589 197,71	
Poistot	-740 646,33		-1 344 053,08	
Muut kulut	<u>-8 036 667,94</u>	-37 487 963,53	<u>-6 827 609,41</u>	-38 838 301,64
Tulos ennen rahoituseriä		-122 253,95		-154 842,11
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	7 600,00		5 966,00	
Muut korko- ja rahoitustuotot	116 031,99		151 819,38	
Korkokulut	<u>-1 378,04</u>	122 253,95	<u>-2 943,27</u>	154 842,11
Tilikauden tulos		<u>-0</u>		<u>0</u>

Tase

Vastaavaa	31.12.2019		31.12.2018	
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet		235 685,43		51 299,86
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset ja rakennelmat	-		6 735 798,58	
Koneet ja kalusto	764 924,15		843 170,13	
Muut aineelliset hyödykkeet	88 178,16	853 102,31	88 178,16	7 667 146,87
Osakkeet ja osuudet				
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	35 488,02		35 488,02	
Muut osakkeet ja osuudet	-	35 488,02	335 652,14	371 140,16
Vaihtuvat vastaavat				
Saamiset				
Pitkäaikaiset				
Lainasaamiset		1 222 847,61		1 834 271,41
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	287 156,55		190 490,93	
Lainasaamiset	611 423,80		611 423,80	
Muut saamiset	365 494,00		100 309,60	
Siirtosaamiset	20 937 066,59		1 366 256,24	
Kustannustenjaon tasausosuudet	9 153,90	22 210 294,84	33 152,53	2 301 633,10
Rahat ja pankkisaamiset		11 131 075,09		9 851 764,73
		35 688 493,30		22 077 256,13
Vastattavaa				
		31.12.2019	31.12.2018	
Oma pääoma				
Edellisten tilikausien tulos	0		0	
Tilikauden tulos	0	0	0	0
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Muut velat	-		15 900,00	
Luottovakuutusvelka	24 593,27	24 593,27	-	15 900,00
Lyhytaikainen				
Ostovelat	1 532 186,09		1 379 665,87	
Muut velat	444 876,64		457 804,27	
Siirtovelat	3 922 911,74		4 150 837,85	
Kustannusosuusvelka	29 763 925,56	35 663 900,03	16 073 048,14	22 061 356,13
		35 688 493,30		22 077 256,13

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Saadut kustannusosuudet eläkelaitoksilta	37 184 364,34	33 402 408,76
Palvelutoiminnan tuotoista ja muista tuotoista saadut maksut	1 547 525,91	1 720 679,81
Maksut varsinaisen toiminnan kuluista	-36 786 403,26	-38 082 188,17
Saadut korot	19 254,74	13 315,19
Maksetut korot	-1 956,50	-9 122,44
Varsinaisen toiminnan rahavirta	1 962 785,23	-2 954 906,85
Kustannustenjaon rahavirta		
Saadut kustannustenjakoerät	2 122 314 863,36	2 044 341 907,31
Maksetut kustannustenjakoerät	-2 142 266 336,46	-2 044 364 246,49
Kustannustenjaon rahavirta	-19 951 473,10	-22 339,18
Investointien rahavirta		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden investoinnit ja luovutustulot	18 217 293,04	-229 770,81
Luovutustulot muista sijoituksista	335 000,00	0,00
Lainasaamisten takaisinmaksut	611 423,80	611 423,80
Saadut korot investoinneista	96 681,39	137 315,60
Saadut osingot investoinneista	7 600,00	5 966,00
Investointien rahavirta	19 267 998,23	524 934,59
Rahavarojen muutos	1 279 310,36	-2 452 311,44
Rahavarat tilikauden alussa	9 851 764,73	12 304 076,17
Rahavarat tilikauden lopussa	11 131 075,09	9 851 764,73
	1 279 310,36	-2 452 311,44

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatiminen

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Ohjelmistolisenssien hankinnasta on tehty 4 vuoden tasapoisto. Muusta kalustosta on tehty EVL:n maksimi menojäännös-poisto. Alle 3 vuoden taloudellisen pitoajan omaava käyttöomaisuus on kirjattu hankintatilikauden kuluksi. Rakennus on myyty tilivuonna ja siitä on tehty 9 vuoden tasapoisto myyntipäivään asti. Uudesta käyttöomaisuuserästä, LAPA-konsortion jäsenyydestä, on tehty 10 vuoden tasapoisto. Muuten poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna. Tietojärjestelmiin kohdistuvat kehitystyöt on käsitelty vuosikuluina.

Tilikauden tulos siirretään sisäisenä siirtona tuloslaskelman tuottojen Kustannusosuudet-erään sekä taseeseen Kustannusosuusvelkaan. Edellisen vuoden kustannusosuuksien oikaisuerä kirjataan taseen kustannusosuusvelan lisäykseksi tai vähennykseksi.

Tuloslaskelman liitetiedot	2019	2018
Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		
Henkilöstökulut	20 419 899,18	20 322 921,56
Henkilöstö	329	331
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	460 333,38	418 302,72
Hallitus	125 140,00	121 003,39
Edustajisto	44 400,00	44 458,93

Toimitusjohtajan palkka ja luontoisedut olivat 302 796,04 euroa.

Toimitusjohtajan sijaisen palkka ja luontoisedut olivat 157 537,34 euroa.

Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa eläkeiät ja eläkkeet ovat TyEL:n mukaiset. Lisäksi toimitusjohtajan sijainen kuului koko henkilöstöä koskeviin suljettuihin lisäeläkejärjestelyihin, jotka päättyivät 31.12.2016. Lisäeläkkeen määrä on vähäinen.

Tuloslaskelman liitetiedot	2019	2018
Palvelutoiminnan tuotot		
Rekisteripalvelujen myynti	809 536,74	752 819,22
Asiantuntijatyön myynti	81 252,34	51 513,01
Koulutuspalvelujen myynti	236 903,66	261 120,00
Julkaisujen myynti	100,00	-
Muut palvelutoiminnan tuotot	62 957,49	50 361,41
Palvelutoiminnan tuotot yhteensä	<u>1 190 750,23</u>	<u>1 115 813,64</u>
Muut tuotot		
Muu henkilötyön myynti	22 779,88	24 951,20
Muu myynti	29 926,32	32 346,12
Vuokratuotot	321 053,87	384 133,41
Käyttökorvaukset	23 655,94	23 696,94
Muut tuotot	12 284 056,42	-
Muut tuotot yhteensä	<u>12 681 472,43</u>	<u>465 127,67</u>
Muut tuotot sisältää kertaluonteisen erän 12 284 056,42 euroa, joka koostuu toimitalon kauppaan sisältyvien rakennuksen, osakkeiden sekä koneiden ja laitteiden myynnistä.		
Ulkopuoliset palvelut		
Rekisteripalvelut oikaisuineen	5 026 458,54	5 758 684,57
Muut ulkopuoliset palvelut	3 264 291,54	4 585 033,02
Ulkopuoliset palvelut yhteensä	<u>8 290 750,08</u>	<u>10 343 717,59</u>
Muut kulut		
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	1 166 627,97	1 146 397,71
Toimitila- ja kiinteistökulut	2 644 512,46	1 618 694,64
Hallinnon ICT-kulut	2 261 033,28	2 266 574,03
Yleishallinnon kulut	1 145 338,51	1 166 524,46
Ulkoinen viestintä ja asiakaskoulutus	378 897,69	408 448,90
Muut kulut	440 258,03	220 969,67
Muut kulut yhteensä	<u>8 036 667,94</u>	<u>6 827 609,41</u>
Muihin kuluihin sisältyy kertaluonteinen erä 235 600,00 euroa, johtuen toimitalon myynnistä.		
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	38 664,44	47 663,12
Veroneuvonta	1 023,00	-
Muut palvelut	8 091,00	-
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	<u>47 778,44</u>	<u>47 663,12</u>

Tuloslaskelman liitetiedot	2019	2018
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot		
Muiltä	7 600,00	5 966,00
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Lainojen korkotuotot		
Omistusyhteisyryykseltä	96 681,39	137 315,60
Muut korkotuotot		
Omistusyhteisyryykseltä	18 310,62	11 534,61
Muiltä	1 039,98	2 969,17
Korkokulut		
Viivästyskorot		
Muille	-353,99	-39,89
Muut korkokulut		
Muille	-1 024,05	-2 903,38
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	<u>122 253,95</u>	<u>154 842,11</u>

Taseen liitetiedot		
Aineettomat hyödykkeet		
	Ohjelmisto- lisenssit	Muut aineettomat hyödykkeet
Kirjanpitoarvo 01.01.2019	51 299,86	
Lisäykset	45 780,37	200 000,00
Vähennykset		
Poistot	-41 394,80	-20 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	<u>55 685,43</u>	<u>180 000,00</u>
Kirjanpitoarvo 01.01.2018	68 472,92	-
Lisäykset	12 776,69	-
Vähennykset	-	-
Poistot	-29 949,75	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	<u>51 299,86</u>	<u>-</u>

Taseen liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet

	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Kirjanpitoarvo 01.01.2019	6 735 798,58	843 170,13	88 178,16
Lisäykset	-	251 600,55	-
Vähennykset	-6 311 521,75	-74 871,83	-
Poistot	-424 276,83	-254 974,70	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	<u>-</u>	<u>764 924,15</u>	<u>88 178,16</u>
Kirjanpitoarvo 01.01.2018	7 764 822,18	911 027,58	88 178,16
Lisäykset	4 023,04	214 529,24	-
Vähennykset	-	-1 330,00	-
Poistot	-1 033 046,64	-281 056,69	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	<u>6 735 798,58</u>	<u>843 170,13</u>	<u>88 178,16</u>

Rakennus ja sen koneet ja laitteet on myyty vuonna 2019. Rakennukset ja rakennelmat sisältävät rakennuksen koneita ja laitteita vuonna 2019 0,00 euroa (vuonna 2018 371 645,92 euroa). Rakennuksen poisto oli vuonna 2019 424 276,83 euroa (vuonna 2018 oli 909 164,67 euroa).

Osakkeet ja osuudet

Kirjanpitoarvo 01.01.2019	371 140,16	Kirjanpitoarvo 01.01.2018	371 140,16
Lisäykset	-	Lisäykset	-
Vähennykset	-335 652,14	Vähennykset	-
Poistot	-	Poistot	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	<u>35 488,02</u>	Kirjanpitoarvo 31.12.2018	<u>371 140,16</u>

	2019	2018
Omistusyhteisyrittäjä	35 488,02	35 488,02
Muut	-	335 652,14
	<u>35 488,02</u>	<u>371 140,16</u>
Osuudet omistusyhteisyrittäjässä		
Arek Oy, kotipaikka Helsinki		
Osakkeiden lukumäärä	3 087 999	3 087 999
Omistusosuus %	22,06	22,06
Osuus äänistä %	22,06	22,06
Kirjanpitoarvo	35 488,02	35 488,02
Oma pääoma	142 340,11	142 340,11
Tilikauden tulos, vahvistamaton	0,00	0,00

Taseen liitetiedot	2019	2018
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset omistusyhteisyrytykseltä	1 222 847,61	1 834 271,41
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset omistusyhteisyrytykseltä	43 887,43	50 513,02
Myyntisaamiset muilta	243 269,12	139 977,91
Myyntisaamiset yhteensä	287 156,55	190 490,93
Lainasaamiset omistusyhteisyrytykseltä	611 423,80	611 423,80
Siirtosaamiset		
Selvittelysaamiset vastuunjako	20 000 005,00	-
Vuokrasaamiset omistusyhteisyrytykseltä	-	56 709,69
Hyvityslaskut omistusyhteisyrytykseltä	441 510,07	514 661,17
Hyvityslaskut muilta	325,96	399,49
Arvioidut hyvitykset vakuutusmaksuista	-	96 586,93
Arvioidut korvaukset terveydenhoitomenoista	73 886,25	152 576,25
Menoennakot	421 339,31	529 130,68
Muut siirtosaamiset	-	16 192,03
Siirtosaamiset yhteensä	20 937 066,59	1 366 256,24
Lainasaaminen omistusyhteisyrytyksiltä on vakuudeton.		
Ostovelat		
Ostovelat omistusyhteisyrytykselle	341 096,78	334 425,00
Ostovelat muille	1 191 089,31	1 045 240,87
Ostovelat yhteensä	1 532 186,09	1 379 665,87
Siirtovelat		
Palkkavelka sosiaalikuluneen	93 461,50	92 858,00
Lomapalkkavelka sosiaalikuluneen	3 718 279,99	3 732 875,84
Korkovelat	138,49	872,81
Muut siirtovelat omistusyhteisyrytykselle	-	265 224,00
Muut siirtovelat muille	111 031,76	59 007,20
Siirtovelat yhteensä	3 922 911,74	4 150 837,85

Muut liitetiedot	2019	2018
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Leasingvastuut	81 174,93	144 774,05
Vuokravastuu	30 613 698,37	1 951 393,50

Määräaikaiset vuokrasopimukset Kirjurinkatu 3 ja Tukutorinkuja 5, Helsinki

Muu vastuu

Eläketurvakeskuksella on ollut tilikauden aikana vireillä työehtosopimuksen tulkintaa koskeva erimielisyys, joka on ollut työnantaja- ja työntekijäliittojen käsittelyssä. Erimielisyyteen on saatu ratkaisu tilikauden päättymisen jälkeen ja Eläketurvakeskus maksaa sen perusteella sovintokorvauksen, jonka määrä ei ole tilinpäätöksen kannalta olennainen.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 10. päivänä maaliskuuta 2020

Jukka Ahtela, puheenjohtaja	Essi Rentola	
Markku Jalonen	Keijo Karhumaa	Sini Kivihuhta
Janne Makkula	Katarina Murto	Sinikka Näätsaari
Katri Ojala	Ilkka Oksala	Antti Tanskanen
Katja Veirto		

Mikko Kautto, toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 16. päivänä maaliskuuta 2020

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö
Juha Pekka Mylén, KHT

Tilintarkastuskertomus

Eläketurvakeskuksen edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Eläketurvakeskuksen (y-tunnus 0116415-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Eläketurvakeskuksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia Eläketurvakeskuksesta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka

koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan Eläketurvakeskuksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös

on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos Eläketurvakeskus aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista har-

kintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon Eläketurvakeskuksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia

tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä Eläketurvakeskuksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei Eläketurvakeskus pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 16. maaliskuuta 2020
KPMG OY AB
Juha-Pekka Mylén, KHT